

Quickscan Flora en Fauna

Inventariserend veldonderzoek Landgoed “Rhoderlanden” te Beuningen
Gemeente Losser

Opdrachtgever:

Fam. Beld
Denekamperstraat 23
7588 PV Beuningen (OV)

Auteur(s):

Landschapsadvies en –onderhoudsbedrijf Welhuis B.V.
L.J.H. Welhuis & N. Bults
Everlostraat 24
7596 MR Rossum (OV)
Tel. 0541-625832
Fax. 0541-538840
www.landschapsadvies-welhuis.nl
welhuis@planet.nl

Colofon

Titel: Quickscan Flora en Fauna
Subtitel: Inventariserend veldonderzoek
Landgoed “Rhoderlanden” te Beuningen
Auteur(s): L.J.H. Welhuis
N. Bults
Datum: **2 februari 2010**
Status: Definitief

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Werkwijze.....	4
1.3. Algemene gegevens	4
2. Het plangebied	5
2.1. Gebiedsbeschrijving	5
2.1.1. Algemeen.....	5
2.1.2. Planlocatie.....	6
2.2. Ruimtelijke ontwikkeling.....	8
3. Werkwijze	9
4. Beleid	10
4.1. Flora- en faunawat.....	10
4.2. Natuurbeschermingswet 1998.....	10
4.3. Ecologische hoofdstructuur (EHS)	11
5. Resultaten en effectenbeoordeling	12
5.1. Flora en vegetatie	12
5.1.1. <i>Weiland</i>	12
5.1.2. <i>Beekloop</i>	12
5.1.2. <i>Beukenbos</i>	12
5.2. Vogels	12
5.3. Zoogdieren.....	13
5.3.1. <i>Zoogdieren algemeen</i>	13
5.3.2. <i>Vleermuizen</i>	13
5.4. Amfibieën, reptielen en vissen.....	14
5.4.1. <i>Amfibieën</i>	14
5.4.2. <i>Reptielen</i>	15
5.4.3. <i>Vissen</i>	15
5.5. Ongewervelde dieren.....	15
5.5.1. <i>Mieren</i>	15
5.5.2. <i>Kevers</i>	15
5.5.3. <i>Dagvlinders en libellen</i>	15
6. Conclusie en advies	16
6.1. Conclusie	16
6.2. Advies	16

1. Inleiding

De Flora- en Faunawet is met ingang van 1 april 2002 in werking getreden. De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle ingrepen die gepleegd worden en welke van enige invloed kunnen zijn op de aanwezige flora en fauna binnen de planlocatie en in de omgeving.

Om aan de wet te voldoen dient voor het plegen van de ingreep onderzocht te zijn wat de invloed is op de verschillende (beschermd) soorten. Verder dient er alles aan gedaan te zijn om de negatieve effecten tot een minimum te beperken. Wanneer er door de ingreep verstoring van soorten wordt verwacht en dit niet te voorkomen is, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Voor u ligt het inventariserende vooronderzoek flora en fauna voor landgoed “Rhoderlanden” te Beuningen. Dit rapport geeft inzicht in de aanwezige natuurwaarden ter plaatse en welke invloed de plannen van de familie Beld hier eventueel op zullen hebben. De flora- en faunawet en planologische kaders als de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur stellen dat voor ruimtelijke ingrepen moet worden nagegaan of er schade toegebracht wordt aan beschermde soorten en gebieden.

Aan de hand van deze quickscan wordt vastgesteld of er een kans bestaat dat er beschermde soorten of vaste verblijfplaatsen (nesten, holen en dergelijke) van beschermde soorten aanwezig zijn die door de werkzaamheden verstoord, gedood of vernield kunnen worden. Deze quickscan bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldbezoek.

1.1. Aanleiding

In het kader van de herziening het bestemmingsplan voor de locatie Denekamperstraat 23 te Beuningen heeft Landschapsadvies en –onderhoudsbedrijf Welhuis B.V. een quickscan flora- en faunawet uitgevoerd. Op de locatie aan de Denekamperstraat te Beuningen is de familie Beld voornemens een nieuw erf met bijbehorende landschapselementen en natuur te realiseren. De initiatiefnemers hebben Landschapsadvies en –onderhoudsbedrijf Welhuis B.V. gevraagd om inzicht te geven in de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden met betrekking tot de flora en faunawet. Met de uitvoering van deze quickscan is een verkennend onderzoek gedaan naar beschermde natuurwaarden in het gebied. In dit rapport worden de resultaten beschreven.

1.2. Werkwijze

Ten eerste wordt een gebiedsbeschrijving gemaakt waarbij ingegaan wordt op de huidige situatie, de ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedsbescherming.

Met deze quickscan wordt een inschatting gemaakt of beschermde soorten (zowel op flora als fauna gebied) voor zouden kunnen komen in het plangebied. Er wordt een advies gegeven over een in te stellen vervolgonderzoek of niet.

Het veldbezoek is uitgevoerd op donderdag 17 september 2009. Gedurende dit veldbezoek is een inventarisatie gemaakt van de begroeiing (flora) van het plangebied en van de omgeving. Er is een controle gedaan naar de aanwezigheid van verschillende fauna soorten en er is een inschatting gemaakt van de geschiktheid van het gebied als leefgebied voor beschermde soorten (fauna). Ook is gelet op het voorkomen van beschermde soorten en op sporen en verblijfplaatsen in en rondom het plangebied. Kortom, het veldbezoek van 17 september 2009 heeft geresulteerd in een inventarisatie van de voorkomende soorten op het gestelde moment en op een inschatting van de mogelijkheden voor een potentieel leefgebied voor verschillende flora- en faunasoorten.

1.3. Algemene gegevens

Provincie:	Overijssel
Gemeente:	Losser
Kadastrale aanduiding:	Gemeente Losser Sectie D Nummers 5013, 5014, 5015, 5016, 2197 en 2172
Planlocatie:	Denekamperstraat 23 Beuningen Ov.

2. Het plangebied

2.1. Gebiedsbeschrijving

2.1.1. Algemeen

De planlocatie is gelegen op de grens van het Roderveld met de stuwwal van Oldenzaal.

Het Roderveld (natuurgebied in beheer bij Natuurmonumenten) bestaat uit een nat heideterrein op de flank van de stuwwal met naaldbossen, plaatselijk elzenbroekbos en elzen-essenbos met populieren.

De natte heideterreinen zijn sterk verdroogd omdat de natuurlijke waterhuishouding van het Roderveld sterk gewijzigd/aangetast is. In het gebied liggen cultuurgronden die overwegend in intensief gebruik zijn als maïsveld of grasland.

Het Roderveld ligt binnen het Overijsselse zandlandschap, dit landschap is van oorsprong nat. In de laagtes verzamelde zich water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen. Het natuurlijke bostype van deze gebieden bestaat uit elzen-eikenbos, eiken-haagbeukenbos en vogelkers-essenbos.

De verschillen in geologische opbouw, hydrologische omstandigheden en de hieraan gekoppelde wijze van ontginning maken dat het gebied van de Oldenzaalse stuwwal een rijk geschakeerd landschap heeft.

De stuwwallen zijn tijdens de ijstijd opgestuwde aardlagen. Door de vaak grote hoogteverschillen zijn ze nu nog steeds goed zichtbaar. De stuwwallen hebben als regionale inziggebieden een belangrijke functie in het watersysteem. Het zijn de “ingangen” van regionale en lokale grondwaterstromingsstelsels. Lagen met diverse bodemsamenstelling zijn scheef gesteld, waardoor er voedselrijker en armere, waterdoorlatende en ondoorlatende lagen direct naast elkaar kunnen liggen. De Twentse stuwwallen, zo ook de stuwwal van Oldenzaal, zijn overwegend nat en bevatten talrijke brongebieden. De stuwwal van Oldenzaal is het brongebied van onder andere de Linderbeek, Roelinksbeek en de Snoeyinksbeek. De Roelinksbeek loopt op dit moment op de grens van het plangebied en is door de diverse ontwikkelingen in het verleden gekanaliseerd. De bodemsoort bestaat voornamelijk uit podzolgronden (zie ook figuur 3: Bodemkaart).

Een belangrijk kenmerk van dit landschap is de beplanting. Deze staat vooral daar waar de essen, kampen en weilanden van elkaar worden gescheiden. Het zijn niet alleen houtwallen maar ook bosjes en bossen met op de hogere delen vooral wintereiken en beukenbossen en wilg, els en populier in de lage delen. Hierdoor ontstond een landschap dat afwisselend open en besloten is.

Binnen het natuurbeheerplan van de Provincie Overijssel bestaat de planlocatie uit een combinatie van “nieuwe natuur”, “botanisch waardeval grasland” en bestaande natuur. De begrenzing in de vorm van nieuwe natuur betekend dat er wel degelijk potentiële natuurwaardes aanwezig zijn binnen het plangebied. Deze potentiële natuurwaardes gelden met name voor het weiland gelegen ten zuidwesten van het erf (zie figuur 1).

Figuur 1: Natuurbeheerkaart

Bron: www.overijssel.nl

2.1.2. Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Denekamperstraat 23 te Beuningen, Gemeente Losser en bestaat uit de kadastrale percelen Gemeente Losser, sectie D, nummers 5013, 5014, 5015, 5016, 2197 en 2172.

De percelen 5016 en 5015 betreffen een weiland met de bestemming nieuwe natuur (omgevormde landbouwgrond m.b.v. de Provinciale Subsidieregeling Natuurbeheer). In de nabije toekomst zal dit perceel naar verwachting op een natuurlijke manier ingericht worden, dit zal gebeuren in overleg met Natuurmonumenten en het Waterschap Regge en Dinkel.

Perceel 5014 betreft het huisperceel, hier zijn een aantal opstallen gelegen waarvan 1 in gebruik is als Buro Max en waarvan 1 opstal op dit moment dient als woning voor de fam. Beld.

De overige opstallen hebben op dit moment geen functie en zijn leegstaand. Tevens is er op perceel 5014 een beukenbos aanwezig.

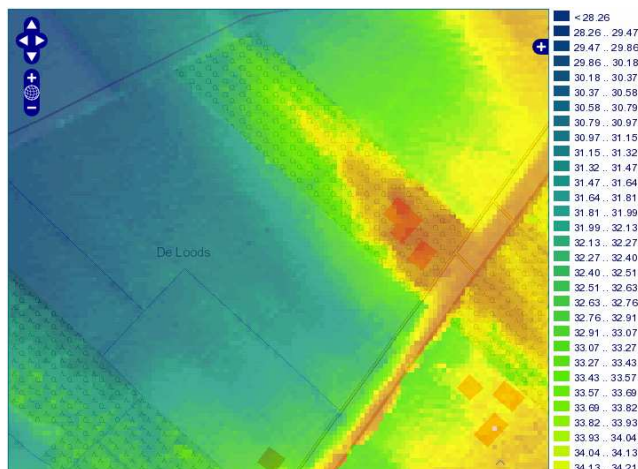
Perceel 2197 betreft een deel van een (voormalig kavelpad) en heeft de functie bos. Perceel 2172 betreft eveneens een bosperceel.

De ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied zullen vooral invloed hebben op de percelen Gemeente Losser, sectie D, nummers 5014, 5015 en 5016, aangezien hier de grootste veranderingen plaats zullen vinden. De percelen Gemeente Losser, sectie D, nummers 2197 en 2172 zullen geen directe veranderingen ondergaan, maar hebben gezien hun huidige functie op dit moment ook geen directe meerwaarde met betrekking tot flora en fauna. Met deze quickscan is wel gekeken of de ruimtelijke ontwikkelingen betrekking zullen hebben op de percelen 2197 en 2172 en overige omliggende percelen.

Ter illustratie van het gebied zullen hieronder enkele figuren worden weergegeven. Als eerste zal gekeken worden naar de hoogtekkaart, vervolgens zal er ingezoomd worden op de geomorfologie en de bodem.

Op de hoogtekkaart (Figuur 1) is te zien dat er een duidelijk hoogteverschil zit tussen de erflocatie, het beukenbos en de omliggende weilanden. De rode en gele gebieden liggen gemiddeld 34 tot 35 meter boven NAP en zijn relatief droog. De groene gebieden liggen circa 32 meter boven NAP en de omliggende weilanden met de natste cultuur liggen circa 30 meter boven NAP.

Figuur 2: Hoogtekkaart
Bron: www.ahn.nl

De geomorfologische opbouw van het gebied bestaat langs de Roelinksbeek uit een ondiepe dalvormige laagte. Het overige gedeelte van het plangebied bestaat uit geïsoleerde hoge heuvels, heuvelruggen en hoge dijkvormen (zie figuur 2).

Figuur 3: Geomorfologische kaart
Bron: Geoweb

Op de bodemkaart (figuur 3) is te zien dat het plangebied uit twee verschillende bodemsoorten bestaat. De weilanden ten zuidwesten van het plangebied bestaan uit beekdalgronden (Roelinksbeek) en het beukenbos en de erflocatie liggen op podzolgronden.

Een podzolgrond is een zandige grond, vaak van dekzand, met een duidelijke humuslaag bovenop.

De laag daaronder is vaak loodgrijs gekleurd en is redelijk arm aan organisch materiaal.

Dit komt door de verzuring; het organische materiaal dat door de jaren heen door bodemorganismen in de bovenste laag van de grond is verzameld, is uitgespoeld naar diepere lagen. De zuren die uit de humus ontstonden namen ijzerdeeltjes die in de bovenste lagen zaten mee, waardoor de laag onder de uitspoelingslaag een donkere kleur kreeg.

De ijzerdeeltjes zaten voordat ze oplosten om de zandkorrels in de bovenste lagen van de grond heen. Na uitspoeling bleef alleen de zandkorrel over, die van zichzelf arm is en een grijzige kleur heeft.

Figuur 4: Bodemkaart
Bron: Geoweb

2.2. Ruimtelijke ontwikkeling

Plaatselijk is de oorspronkelijk beek nog aanwezig. Vaak waren er geen beken, maar zocht het water via de hellende laagtes zijn weg over het maaiveld. De laagtes werden in de loop van eeuwen doorgegraven, verbonden en steeds sterker ontwaterd, waarbij vanaf vorige eeuw ook natuurlijke beken over grote lengte zijn rechtgetrokken. Dit alles ten behoeve van de moderne landbouw". De snelle afvoer heeft uiteindelijk geleid tot verdroging bovenstrooms en wateroverlast benedenstrooms.

De stuwwal heeft zich in de loop van de tijd ontwikkeld. Er werden grotere en kleine escomplexen ontwikkeld. De hoge delen werden vaak als extensieve heidevelden in gebruik genomen, later zijn grote delen ervan bebost. De inzigging is afgenomen door oppervlakkige afwatering, waterwinning en het op grote schaal bebossen met naaldhout.

Het streven is om de planlocatie aan de Denekamperstraat 23 een nieuw impuls te geven. Het gehele bezit van de fam. Beld zal onder handen genomen worden. Hierbij moet gedacht worden aan ontwikkelingen met betrekking tot de realisatie van een nieuw erf, maar ook op landschappelijk en natuurlijk niveau. Het project betreft een herinrichting en vitalisering van het platteland, waarbij de juiste combinatie van wonen, werken, landschap en natuur voorop staat.

De op dit moment aanwezige (agrarische) bedrijfsgebouwen hebben geen functie meer en raken in verval. Met het slopen van deze gebouwen en de nieuwbouw van een woning met een architectonische meerwaarde wordt gezorgd voor een positief impuls met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast zal het aangrenzende weiland natuurlijk ingericht worden, waarbij de Roelinksbeek in zijn oorspronkelijke staat terug zal keren. Het aanwezige beukenbos zal gehandhaafd blijven.

3. Werkwijze

Om de aanwezige natuurwaarden in beeld te brengen is in eerste instantie het beleid in beeld gebracht. Gekeken is welke beleidregels gehanteerd worden en welke uitwerking deze in het gebied hebben.

Als tweede is er nagegaan welke beschermde plant- en diersoorten in het gebied voorkomen of kunnen voorkomen.

De verzamelde informatie zorgt voor een korte omschrijving van de verwachte effecten van de ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten. Tevens wordt aangegeven welke verzachtende- en compenseren maatregelen nodig zijn om eventuele tot een ontheffingsverlening van de Flora- en Faunawet te kunnen komen.

4. Beleid

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op het beleid met betrekking tot flora en fauna. Wet- en regelgeving die hierbij naar voren komen zijn:

- Flora- en faunawet
- Natuurbeschermingswet 1998 (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- Ecologische Hoofdstructuur

Het doel van de wetgevingen is om de natuurwaarden in het betreffende gebied veilig te stellen.

4.1. Flora- en faunawet

Wat betreft de soortbescherming is de Flora- en Faunawet van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd.

4.2. Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten. Binnen de natuurbeschermingswet wordt onderscheid gemaakt tussen drie categorieën beschermde natuurgebieden, te weten:

- Vogelrichtlijngebieden
- Habitatrichtlijngebieden
- Beschermde natuurmonumenten

Op grond van artikel 2, lid 1, neemt een ieder voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, evenals voor hun directe leefomgeving.

In artikel 2, lid 2, is bepaald dat de zorg, bedoeld in het eerst lid, in ieder geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vogel- en Habitatrichtlijnen

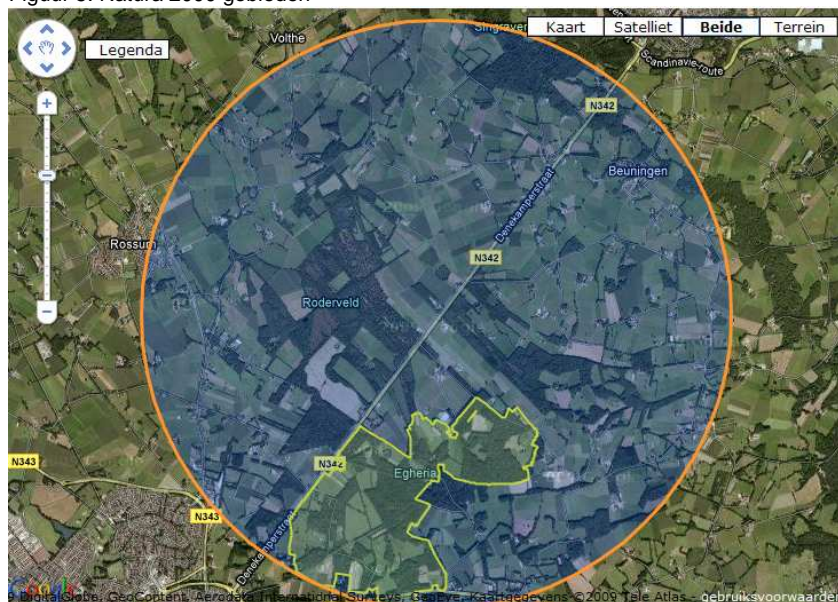
Het Habitatrichtlijngebied Dinkelland (849 ha) is gelegen in de gemeenten Losser en Dinkelland. Het gebied bestaat uit het beekdal van de Dinkel met een aantal zijbeken, waaronder het oostelijk deel van het beekdal van de Snoeyinksbeek (dit is tevens een beschermd natuurmonument) en een drietal gevarieerde heideterreinen oostelijk van de Puntbeek en het Omleidingkanaal, te weten Punthuizen, Stroothuizen en de Beuninger Achterheide.

De drie heideterreinen zijn in beheer bij Staatsbosbeheer, de Snoeyinksbeek bij Natuurmonumenten en de overige gronden bij particulieren.

Natura 2000-gebieden

De planlocatie is gelegen binnen een gebied waar zich een tweetal natura2000-gebieden bevinden. Het betreft hier het gebied “landgoederen Oldenzaal” en het gebied “Dinkelland”. Het plangebied ligt ten noorden van het Natura 2000 gebied “landgoederen Oldenzaal” (op circa 1 km) en ten westen van het gebied “Dinkelland” (op circa 3 km). Op enige afstand ten westen van het plangebied ligt het Natura 2000 gebied “Ageler- en Voltherbroek”.

Figuur 5: Natura 2000 gebieden

Bron: www.alterra.nl

Het plangebied is niet direct gelegen in een van de hier boven genoemde gebieden. Gebiedsbescherming is dan ook niet aan de orde. Wel dient getoetst te worden of de ontwikkelingen binnen het plangebied leidt tot externe effecten die aanwezige waarden in nabijgelegen Natura 2000 gebieden kunnen beïnvloeden.

4.3. Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Het onderzoeksgebied behoort volgens het Natuurbeheerplan van Noordoost Twente (Provincie Overijssel) niet tot een weidevogelgebied of een ganzenfoerageergebied. Aantasting van een weidevogelgebied of een ganzenfoerageergebied is niet aan de orde.

Een gedeelte van het plan gebied is begrensd als nieuwe natuur binnen de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Van een aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS is geen sprake aangezien het gedeelte dat daadwerkelijk begrensd is binnen de EHS ingericht zal worden als “nieuwe natuur” waardoor de ecologische waardes zullen toenemen. De beoogde maatregelen zullen de uitgangssituatie voor de aanwezige natuurwaarde aanzienlijk verbeteren. Er kan in dit geval dan ook gesproken worden aan een meerwaarde die wordt gecreëerd voor de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Er is geen sprake van aantasting, maar juist van verbetering.

De locatie waarop de nieuwe woning gesitueerd zal gaan worden vormt geen onderdeel van de EHS. Gelet op het feit dat met de erfinrichting nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de ligging van de locatie ten opzicht van de nabijgelegen EHS zijn er geen negatieve effecten te verwachten.

5. Resultaten en effectenbeoordeling

5.1. Flora en vegetatie

De planlocatie is gelegen binnen het kilometerhok met de coördinaten X:262 en Y:485. Binnen het kilometerhok zijn waarnemingen bekend van slechts 1 laag beschermde plantensoorten (FFW tabel 1), het betreft hier een vaatplant. Binnen tabel 2 (overig beschermde soorten) en 3 (strik beschermde soorten) van de Flora- en Faunawet is 1 waarneming gedaan van eveneens een vaatplant. Met betrekking tot de rode lijst soorten is er een waarneming gedaan, het betreft hier eveneens een soort die geclassificeerd wordt onder de vaatplanten.

De planlocatie is op basis van de voorkomende vegetatie in drie deelgebieden te onderscheiden. Het betreft een weiland met natuurbestemming, de beekloop (Roelinksbeek) en een beukenbos rondom het erf. Hieronder wordt de voorkomende vegetatie in de deelgebieden beschreven.

5.1.1. *Weiland*

In het grasland zijn met name onkruiden en plantensoorten van bemeste graslanden aangetroffen. Het beheer op het betreffende perceel is al enkele jaren relatief extensief, toch zit er in de bodem nog een hoeveelheid aan meststoffen die zorgen voor de geconstateerde vegetatie. De aangetroffen vegetatie bestaat o.a. uit Ridderzuring, Engels raaigras, Gestreepte witbol, Kruipe boterbloem, Kropaar, Kweek, Witte klaver en Grote weegbree.

5.1.2. *Beekloop*

Langs de beek zijn soorten gevonden die terug voeren op voedselrijk zomen. De soorten die waargenomen zijn gedurende het veldonderzoek betreffen de Grote brandnetel, Zwarte els, Zevenblad, Pitrus, Grote egelskop en Gewone berenklauw.

5.1.2. *Beukenbos*

Een beukenbos heeft een vrij uniforme vegetatie. Door de groeiwijze en leefwijze van de beukenbomen is van ondergroei vrijwel geen sprake. Naast de beuken zijn wel enkele algemene soorten aangetroffen.

In geen van de deelgebieden zijn gedurende het veldonderzoek bedreigde plantensoorten aangetroffen.

5.2. Vogels

Het verkrijgen van een ontheffing voor verbodsbepalingen die gelden voor broedvogels is niet mogelijk. Werkzaamheden die broedbiotopen van vogels verstoren en/of beschadigen dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. In de praktijk houdt dit in dat er geen werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode van 15 maart tot 15 juli. De werkzaamheden hoeven niet voor het broedseizoen afgerond te zijn mits er geen broedgelegenheid ontstaat binnen de planlocatie voor verschillende soorten.

Het ministerie van LNV heeft aangegeven van welke vogelsoorten de nestplaatsen een jaarrond beschermd zijn. Het betreft in functie zijnde nesten van: Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Ransuil, Groene Specht, Zwarte Specht, Grote Bonte Specht en alle boombewonende roofvogels. Binnen de planlocatie zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties van vogelsoorten aangetroffen.

In het aanwezige beukenbos zijn met name algemeen voorkomende soorten als de Merel, Houtduif, Tjiftjaf en de Roodborst te verwachten. Vanwege het besloten karakter van dit gedeelte van de planlocatie zijn hier geen weidevogels te verwachten. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van broedvogels met een jaarrond bescherming zoals de specht en de steenuil.

Aangezien het veldbezoek plaats heeft gevonden aan het einde van het broedseizoen van veel soorten was het niet mogelijk om een volledige inventarisatie uit te voeren. Echter op basis van het veldbezoek in combinatie met de terreinsituatie en bekende gegevens is een goede uitspraak te doen over de aangetroffen c.q. te verwachten soortensamenstelling.

5.3. Zoogdieren

5.3.1. Zoogdieren algemeen

De te verwachten zoogdiersoorten binnen het plangebied zijn onder andere de mol, huisspitsmuis, veldmuis en de bosmuis. Er is een aantal vaste verblijfplaatsen van laag beschermde zoogdiersoorten aangetoond.

Het plangebied vormt een mogelijk foerageergebied voor de steenmarter, de aanwezigheid van dit zoogdiersoort is echter niet aangetoond, er zijn geen resten van uitwerpselen of karkassen gevonden. Het plangebied zal ook na ontwikkeling geschikt blijven als foerageergebied voor de steenmarter. In het bosgebied zijn wel vraatsporen aangetroffen van eekhoorns.

Overige juridisch zwaarder beschermde soorten zijn gezien de terreinkenmerken en de bekende verspreidingsgegevens niet te verwachten binnen de planlocatie.

Het veldonderzoek heeft aangetoond dat de aanwezige zoogdieren in het algemeen laag beschermde zoogdieren betreffen. Schade aan deze algemene zoogdiersoorten kan geminimaliseerd worden door het onderzoeksgebied bouwrijp te maken in vorstvrije perioden buiten de voortplantingsperiode.

Bij uitvoering van het plan zullen wellicht verblijfplaatsen van enkele algemene en laag beschermde zoogdieren verloren gaan. Ook zullen wellicht enkele exemplaren gedurende de uitvoeringsperiode verloren gaan. Het betreft hier echter laag beschermde soorten waardoor er geen sprake is van het aanvragen van een ontheffing.

5.3.2. Vleermuizen

Alle vleermuizen in Nederland zijn strikt beschermd door de Flora – en Faunawet (tabel 3). Een groot aantal van deze vleermuizen kan worden aangetroffen op boerenerven, hierbij moet onder andere gedacht worden aan de dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis en de laatvlieger. De verblijfplaatsen van deze vleermuizen zijn meestal in gebouwen (in spouwmuren, achter betimmeringen, daklijsten, onder dakbeschoot, afwerking van dakranden, kelders en op zolders).

Gebouwbewonende vleermuizen

Op de locatie aan de Denekamperstraat 23 staan al geruime tijd enkele voormalige bedrijfsgebouwen leeg. Dit zouden geschikte locaties kunnen zijn voor vaste verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, echter concrete aanwijzingen voor de aanwezigheid van vleermuizen zijn hier gedurende het veldonderzoek niet gevonden. Controle op uitwerpselen heeft niet opgeleverd, waardoor met een zekere mate van zekerheid geconcludeerd kan worden dat er geen sprake is van de aanwezigheid van vleermuizen binnen deze opstallen. De voormalige mestkelders (gieropslag) zorgen er voor dat er een zekere ammoniak lucht aanwezig is binnen de opstallen, de aanwezigheid van deze lucht zorgt er eveneens voor dat de opstallen zich niet lenen voor vleermuizen verblijfplaatsen. De gebouwen op het erf zijn zowel van binnen als van buiten geïnspecteerd, hierbij zijn geen uitwerpselen (o.a. langs muren) en resten van nachtvinders gevonden. Dergelijke aanwijzingen kunnen wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen, maar zijn binnen het plangebied dus niet geconstateerd.

De opstallen die aanwezig zijn binnen het plangebied verkeren in zeer slechte staat met als gevolg dat ze op dit moment geen verblijfplaats vormen voor gebouwbewonende vleermuizen. De daken van de te slopen opstallen liggen vrijwel open, dit zorgt voor veel wind, regen en kou binnen de opstallen. Deze omstandigheden zijn voor vleermuizen niet gewenst, zij zullen er dan ook niet voor kiezen om binnen deze opstallen hun verblijfplaats te maken.

Hieruit mag geconcludeerd worden dat er geen verblijfplaatsen van vleermuizen worden verwacht binnen de te slopen opstallen.

Boombewonende vleermuizen

Naast de aanwezigheid van locaties voor gebouwbewonende vleermuizen zijn er ook potentiële verblijfsplaatsen (holten, gaten en spleten) van boombewonende vleermuizen gevonden. Echter aan deze elementen zal geen verandering worden aangebracht. Gedurende het veldbezoek zijn geen aanwijzingen gevonden die kunnen duiden op de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen. Hieruit kan dan ook geconcludeerd worden dat de verblijfsplaatsen van boombewonende vleermuizen niet geschaad zullen worden.

In het (toekomstige) beheer van het beukenbos werd en wordt rekening gehouden met holle bomen en overige potentiële verblijfsplaatsen van vleermuizen. Behoud van deze locaties staat voorop.

Oriëntatiegedrag en vliegroutes

Van veel vleermuissoorten is bekend dat zij gedurende een lange tijd gebruik kunnen maken van dezelfde structuren voor oriëntatie en daarlangs van hun verblijfsplaats naar de foerageergebieden trekken. Vanwege dit gedrag van vleermuizen vormen bepaalde elementen een belangrijk onderdeel van het leefgebied en de vliegroutes van de vleermuizen. Binnen het plangebied vormen met name de groenstructuren de oriëntatie punten voor de vleermuizen. Echter aan de groenstructuren in het plangebied zullen geen drastische veranderingen plaats vinden. De van belang zijnde elementen zullen niet verwijderd worden en daarom zullen de plannen op dit punt geen aanleiding geven tot schade aan de verblijfsplaats van de vleermuizen.

Het oriëntatiegedrag en de vliegroutes worden binnen de planlocatie vooral bepaald door de oude laanbeplanting die loopt vanaf het noorden van het plangebied richting de huidige erflocatie. De laanbeplanting buigt echter voor de erflocatie c.q. nieuwbouwlocatie al af. De huidige opstallen vormen dus geen onderdeel van de vliegroute of van het oriëntatiegedrag van eventueel aanwezige vleermuizen. De nieuwbouwlocatie betreft een forse open ruimte die door vleermuizen als minder optimaal zal worden ervaren ten aanzien van vliegroutes en oriëntatie.

Zoals reeds aangegeven zullen de vleermuizen in hoofdzaak gebruik maken van de bestaande groenstructuren. Aangezien deze gehandhaafd blijven en waar mogelijk zelfs versterkt zullen worden, zal sloop van de huidige opstallen niet tot nauwelijks effect hebben op de oriëntatie en de vliegroutes.

De ruimtelijke ontwikkelingen zullen naar verwachting geen invloed hebben op het leefgebied van zowel gebouwbewonende als boombewonende vleermuizen.

De ruimtelijke ontwikkelingen zullen geen invloed hebben op het foerageergebied van de vleermuis. De planlocatie zal derhalve geschikt blijven als foerageergebied. Het foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de flora- en faunawetgeving geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

5.4. Amfibieën, reptielen en vissen

5.4.1. Amfibieën

De planlocatie is voor een gedeelte gelegen in een beekdalgebied (weiland). Het overige gedeelte ligt op een water hoger gedeelte in het landschap.

De aanwezige beekloop langs de westgrens van de planlocatie is gekanaliseerd. Delen van de beekloop worden mogelijk gebruikt als voortplantingsgebied voor laag beschermde soorten, hierbij moet gedacht worden aan de Bruine Kikker en de Gewone Pad, beide opgenomen in tabel 1 van de FFW (laag beschermde soorten). De beekloop leent zich niet als overwinteringsgebied voor de genoemde soorten. Door de werkzaamheden uit te voeren in de voor amfibieën minst kwetsbare periode kan schade aan amfibieën kan geminimaliseerd worden. Gewenst is om de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode en de overwintering te laten plaats vinden.

5.4.2. Reptielen

Naar verwachting zullen er binnen de planlocatie geen reptielen aanwezig zijn. De aanwezigheid is ook niet aangetoond gedurende het veldbezoek. Gezien de terreingesteldheid en de bekende verspreidingsgegevens is de aanwezigheid van reptielen ook niet te verwachten binnen de planlocatie.

5.4.3. Vissen

Langs een gedeelte van de westelijke grens van de planlocatie loopt de Roelinksbeek. Deze beek komt via een duiker onder de Denekamperstraat en loopt vanaf daar richting het Roderveld. Naar verwachting en aantoonbaar zijn er alleen algemene soorten waargenomen in de Roelinksbeek ter hoogte van de planlocatie. Hierbij moet gedacht worden aan de Tiendoornige stekelbaars en de Driedoornige stekelbaars.

Binnen de planlocatie zijn naar verwachting geen hoog beschermde amfibieën, reptielen of vissen aanwezig. Ook is de aanwezigheid van beschermde soorten niet aangetoond gedurende het veldonderzoek.

5.5. Ongewervelde dieren

5.5.1. Mieren

Beschermde miersoorten komen vooral voor op droge, open bossen en heideterreinen. Het weiland waar een natuurbestemming op ligt heeft een erg nat karakter en is derhalve geen geschikt biotoop voor beschermde miersoorten.

Echter het beukenbos is wel degelijk een locatie waar eventuele nestkoepels van beschermde miersoorten aangetroffen zouden kunnen worden. Dit is niet het geval.

5.5.2. Kevers

In Nederland is slechts een beperkt aantal beschermde keversoorten aanwezig. Het betreft het Vliegend hert, de Brede geelgerande waterkever en de Gestreepte waterroofkever. De planlocatie leent zich niet voor de huisvesting van deze kevers aangezien er geen geschikt biotoop aanwezig is.

5.5.3. Dagvlinders en libellen

Binnen de planlocatie zijn gedurende het veldonderzoek geen beschermde libellen of dagvlinders aangetroffen. Ook zijn er geen andere rode lijst soorten aangetroffen.

De planlocatie leent zich ook niet voor de aanwezigheid van genoemde soorten. De planlocatie is niet het meest geschikte biotoop voor vlinder- en libellensoorten. Door het ontbreken van een geschikt biotoop ontbreken ook geschikte voortplantingslocaties, waardoor het voorkomen van deze soorten niet verwacht wordt en ook niet aangetoond is.

6. Conclusie en advies

6.1. Conclusie

Uit het inventariserende veldonderzoek en het bureau onderzoek kan het volgende geconcludeerd worden:

“de plannen op landgoed Rhoderlanden veroorzaken naar alle waarschijnlijkheid geen verstoring van beschermde flora en fauna soorten”

Er zijn geen soorten waargenomen waarvoor een ontheffing nodig is, de geplande ingrepen kunnen derhalve uitgevoerd worden met in achtname van de gestelde wetten en regels binnen de flora- en faunawet.

Binnen het plangebied zijn geen strikt beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten. Van negatieve effecten op aanwezige populaties van (strikt) beschermde plantensoorten is dan ook geen sprake. Binnen het plangebied zijn vooral algemeen voorkomende en licht beschermde diersoorten aangetroffen, dan wel te verwachten. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet is voor deze soorten dan ook niet aan de orde.

De algehele zorgplicht dient ten alle tijden te worden nageleefd.

De ruimtelijke ontwikkelingen op de locaties zullen uiteindelijk een positieve invloed hebben op de natuur- en landschapswaarden. Met deze ontwikkeling van natuur en landschap worden ook leefgebieden van verschillende fauna soorten wellicht aantrekkelijker en groter.

6.2. Advies

Naar aanleiding van het veldbezoek is een vervolgonderzoek niet noodzakelijk. Uitvoering van de algehele zorgplicht is noodzakelijk.

Voor alle flora en fauna dient de “Zorgplicht” in acht genomen te worden. Deze zorgplicht geldt zowel voor beschermde als niet beschermde soorten (artikel 2 van de flora- en faunawet).

Artikel 2 van de flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in het wild levende planten en dieren in acht dient te nemen.

De zorgplicht houdt in dat schade aan flora en fauna zoveel mogelijk voorkomen dient te worden. Werkzaamheden die niet direct verband houden met het oorspronkelijke plan en die nadelig zijn voor de flora en de fauna dienen achterwege te blijven.